

**Risikorapportering  
for  
Sparekassen Djursland  
pr. 31. december 2017**

**Risikorapport 2017**  
**9388 Sparekassen Djursland**

|                                                                                                                                                        |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Indhold                                                                                                                                                |    |
| 1. Generelt                                                                                                                                            | 2  |
| 2. Risikostyringsmålsætninger og –politik (artikel 435)                                                                                                | 2  |
| 2.1 Politik for risikotagning og –styring (artikel 435, litra a – d)                                                                                   | 2  |
| 2.2 Ledelseserklæringer (artikel 435, litra e og f)                                                                                                    | 6  |
| 2.3 Oplysninger vedrørende ledelsessystemer (artikel 435, stk. 2)                                                                                      | 7  |
| 3. Anvendelsesområde (artikel 436)                                                                                                                     | 8  |
| 4. Kapitalgrundlag (artikel 437)                                                                                                                       | 8  |
| 5. Kapitalkrav (artikel 438)                                                                                                                           | 9  |
| 5.1 Metode til opgørelse af tilstrækkelig kapitalgrundlag (artikel 438, litra a)                                                                       | 9  |
| 5.2 Individuelt solvensbehov og opfyldelse heraf (artikel 438, litra b)                                                                                | 10 |
| 5.3 Risikovægtede eksponeringer pr. eksponeringsklasse (artikel 438, litra c)                                                                          | 12 |
| 6. Eksponering mod modpartsrisiko (artikel 439)                                                                                                        | 12 |
| 6.1 Metode (artikel 439, litra a)                                                                                                                      | 12 |
| 7. Kontracyklisk kapitalbuffer (artikel 440)                                                                                                           | 13 |
| 8. Indikatorer for systemisk betydning (artikel 441)                                                                                                   | 13 |
| 9. Kreditrisikojusteringer (artikel 442)                                                                                                               | 13 |
| 9.1 Oplysninger vedrørende Sparekassens eksponeringer mod kreditrisiko og udvandringsrisiko, samt anvendt regnskabspraksis (artikel 442, litra a og b) | 13 |
| 9.2 Samlet eksponering før nedvægtning (artikel 442, litra c og e)                                                                                     | 14 |
| 9.3 Geografisk placering af eksponeringer (artikel 442, litra d)                                                                                       | 15 |
| 9.4 Fordeling af alle eksponeringer i henhold til restløbetid (artikel 442, litra f)                                                                   | 15 |
| 9.5 Misligholdte og værdiforringede fordringer, samt udgiftsførte beløb fordelt på brancher (artikel 442, litra g)                                     | 16 |
| 9.6 Geografisk fordeling af misligholdte og værdiforringede fordringer (artikel 442, litra h)                                                          | 16 |
| 9.7 Ændringer i justeringer af specifik og generel kreditrisiko vedrørende værdiforringede fordringer (artikel 442, litra i)                           | 17 |
| 10. Ubehæftede aktiver (artikel 443)                                                                                                                   | 18 |
| 11. Anvendelse af ECAI'er (artikel 444)                                                                                                                | 18 |
| 12. Markedsrisiko (artikel 445)                                                                                                                        | 19 |
| 13. Operationel risiko (artikel 446)                                                                                                                   | 19 |
| 14. Eksponeringer i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen (artikel 447)                                                                   | 19 |
| 15. Eksponeringer mod renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen (artikel 448)                                                              | 20 |
| 16. Eksponering mod securitiseringspositioner (artikel 449)                                                                                            | 20 |
| 17. Aflønningspolitik (artikel 450)                                                                                                                    | 20 |
| 18. Gearing (artikel 451)                                                                                                                              | 21 |
| 19. Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko (artikel 452)                                                                             | 21 |
| 20. Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker (artikel 453)                                                                                        | 22 |
| 20.1 Netting (artikel 453, litra a)                                                                                                                    | 22 |
| 20.2 Politikker og procedurer for sikkerhedsstillelse (artikel 453, litra b)                                                                           | 22 |
| 20.3 Hovedkategorier af sikkerheder (artikel 453, litra c)                                                                                             | 22 |
| 20.4 Garantistillere og kreditderivatmodparter (artikel 453, litra d)                                                                                  | 23 |
| 20.5 Markedskoncentrationer inden for sikkerhedsstillelser (artikel 453, litra e)                                                                      | 23 |
| 20.6 Sikkerhedsstillelse (artikel 453, litra f og g)                                                                                                   | 23 |
| 21. Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko (artikel 454)                                                         | 23 |
| 22. Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko (artikel 455)                                                                                     | 23 |
| 23. Bilag                                                                                                                                              |    |

## **1. Generelt**

Nærværende risikorapportering for Sparekasse Djursland skal øge informationen for Sparekassens kunder, offentlige myndigheder samt alle øvrige interessenter omkring Sparekassen.

Det er Sparekassens overordnede politik, at Sparekassen Djursland ledes og styres risikomæssigt forsvarligt. Der er derfor på alle væsentlige risikoområder udarbejdet og fastsat politikker i henhold til gældende lovgivning samt Finanstilsynets regler og anvisninger herpå.

I instrukserne til direktionen har Sparekassens bestyrelse fastsat rammer for risikostyringen af Sparekassen samt afrapporteringen heraf.

Via en periodisk rapportering fra Sparekassens direktion, risikoansvarlige, complianceansvarlige, eksterne revision samt den løbende kontrol fra Finanstilsynet har bestyrelsen fuld opmærksomhed på risikostyringen af Sparekassen.

Risikostyringen af alle betydende områder evalueres og tilpasses løbende.

Risikorapporteringen er et supplement til Sparekassens årsrapport. For at få det fulde overblik over Sparekassens virksomhed, resultater og status henvises der derfor til årsrapporten.

Det er Sparekassen vurdering og forventning, at rapporteringen offentliggøres årligt i forbindelse med udarbejdelsen af årsrapporten. Såfremt Sparekassens risici ændres væsentligt, vil risikorapporteringen løbende blive opdateret.

Nærværende rapportering er udarbejdet og opbygget i henhold til CRD IV, og opfylder dermed Sparekassens oplysningsforpligtelser i forhold hertil. Reglerne i bekendtgørelsen om risikoeksponering, kapitalgrundlag og solvensbehov er ligeledes dækket af rapporteringen.

## **2. Risikostyringsmålsætninger og –politik (artikel 435)**

### **2.1 Politik for risikotagning og –styring (artikel 435, litra a – d)**

Sparekassens bestyrelse foretager løbende og mindst en gang om året en vurdering af Sparekassens enkelte og samlede risici og tager i den forbindelse stilling til, om risiciene er acceptable.

#### **Risikostyringsfunktion**

Sparekassen har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion, og udpeget en overordnet leder med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen til risikoansvarlig. Det er organisatorisk sikret, at den risikoansvarlige kan være tilstrækkelig uafhængig af Sparekassens funktioner til, at den risikoansvarliges opgaver kan udføres betryggende. Der er etableret procedurer, der sikrer, at mulige interessekonflikter mellem den risikoansvarliges andre opgaver end risikostyring håndteres betryggende. Risikostyringsfunktionen udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om Sparekassens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke Sparekassen.

Der er for risikostyringsfunktionen udarbejdet en af bestyrelsen godkendt instruks. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særligt fokus på. Planen godkendes af bestyrelsen.

### **Særligt om kreditrisiko**

Den væsentligste risiko i Sparekassen er kreditrisikoen, defineret som tab som følge af debitors misligholdelse af betalingsforpligtelser over for Sparekassen. Sparekassens bestyrelse har, inden for rammerne af den vedtagne forretningsmodel, i kreditpolitikken fastlagt de overordnede principper for Sparekassens kreditgivning, og foretager bevilling af de største engagementer. Bestyrelsen har endvidere videregivet beføjelser til direktionen.

Sparekassens kreditpolitik fastsætter, at Sparekassens risikoprofil på kreditområdet skal være passende forsigtig. Følgende centrale elementer fra kreditpolitikken kan fremhæves:

Sparekassens målgruppe er privatkunder og mindre og mellemstore lokale virksomheder primært bosiddende på Djursland og i omegnen heraf. Med baggrund i Tilsynsdiamantens pejlemærke for store eksponeringer styrer Sparekassen efter, at summen af de 20 største eksponeringer aldrig overstiger 175 % af den egentlige kernekapital.

Sparekassen ønsker som hovedregel ikke eksponeringer inden for én branche, der overstiger 14 % af Sparekassens samlede udlån. For erhvervskunder under ét må der maksimalt være en eksponering på 50 % af Sparekassens samlede udlån.

Sparekassen ønsker som hovedregel sikkerhedsstillelse fra kunden i form af pantsætning af kundens aktiver.

Sparekassen ønsker et rimeligt forhold mellem prisen på en kredit og den risiko, eksponeringen påfører Sparekassen. Ved prissætningen tages der højde for eksponeringens størrelse, kapitalbindingen, risikoen på kunden, sikkerhedsstillelse og indtjening på andre forretninger.

Bestyrelsen har vedtaget principper for rapportering for kreditområdet. Bestyrelsen modtager mindst hvert kvartal rapportering på kreditområdet.

### **Markedsrisiko**

Sparekassens bestyrelse har i markedsrisikopolitikken fastlagt de overordnede rammer og principper for styring af Sparekassens markedsrisiko.

Ved markedsrisiko forstås risikoen for at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter fluktuere som følge af ændringer i markedspriser. Sparekassens markedsrisici omfatter: aktierisici, renterisici, valutarisici og andre prisrisici.

Sparekassens grundlæggende målsætning vedrørende markedsrisici er, at Sparekassen ønsker at opnå det bedst mulige afkast under hensyn til, at der føres en forsigtig og konservativ markedsrisikopolitik, hvor der primært investeres i:

Likvide og let omsættelige

- Obligationer
- Aktier
- og heraf afledte finansielle instrumenter (kun afdækning).

Til afdækning og styring af de forskellige markedsrisikotyper anvender Sparekassen afledte finansielle instrumenter i det omfang, der er et ønske om at reducere eller eliminere den markedsrisiko, som Sparekassen har påtaget sig.

I markedsrisikopolitikken identificeres forskellige former for markedsrisici, og der angives specifikke grænser for, hvor stor risiko Sparekassen ønsker at påtage sig. Bestyrelsen har fastsat følgende grænser for Sparekassens markedsrisiko:

1. at renterisikoen opgjort efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen ikke må overstige: renterisikoen inden for handelsbeholdningen må ikke overstige 5 % af kernekapitalen efter fradrag, og renterisikoen uden for handelsbeholdningen må ikke overstige 3 % af kernekapitalen efter fradrag.
2. at valutarisikoen opgjort som største sum af henholdsvis positioner i valutaer, hvor Sparekassen har et netto tilgodehavende, og valutaer, hvor Sparekassen har en nettogæld (valutaindikator 1), ikke må overstige 10 % af kernekapitalen efter fradrag,
3. at aktierisikoen opgjort som værdien af aktier og heraf afledte finansielle instrumenter i form af futures og optioner ikke må overstige følgende grænser:
  - handelsbeholdning: 20 % af kernekapitalen efter fradrag
  - unoterede danske aktier: 0 kr.
  - Sparekassen ønsker for strategiske aktier, der defineres som aktier i sektorejede virksomheder, at deltage i sektorens normale omfordeling og tegning. Strategiske aktier er ikke omfattet af ovennævnte grænse for unoterede danske aktier.
4. at andre prisrisici bør undgås eller holdes på et meget lav niveau, jf. i den forbindelse oplistningen nedenfor under punkt 4 af typer af risici, herunder prisrisici, som Sparekassen ikke ønsker at påtage sig.
5. For at sikre, at likviditetsreserven er til stede i tilfælde af markedsstress, er det vigtigt at sikre en vis spredning i antallet af udbydere. Derfor må højst 33 % af Sparekassens likviditetsreserve kunne henføres til samme udbyder og højst 25 % til samme fondskode.

Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i markedsrisiciene.

Administrationsafdelingen har ansvaret for opgørelse, overvågning samt kontrol og rapportering af markedsrisici. Beregningen af markedsrisici anvendes til følgende formål:

- løbende opfølgning på Sparekassens risici
- løbende rapportering til direktion og bestyrelse
- rapportering af kapitalprocenter til myndigheder

Såfremt der er positioner, som overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres dette straks til direktionen. Såfremt en position overskrider direktionens samlede rammer og beføjelser, rapporteres der straks til bestyrelsen herom.

### **Operationelle risici**

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, herunder uhen-sigtsmæssige procedurer, menneskelige fejl, systemmæssige fejl og eksterne begivenheder, her- under juridiske risici.

Sparekassens bestyrelse har i politik for operationelle risici angivet en ramme for identifikation, vurdering, overvågning og styring af den operationelle risiko. Derudover har Sparekassen politikker for IT-sikkerhed, kontroller og forsikring, der understøtter den operationelle risikostyring.

Det er Sparekassens grundlæggende målsætning at begrænse de operationelle risici under hen- syn til de omkostninger, som er forbundet hermed.

Et væsentligt område ved vurderingen af Sparekassens operationelle risici er IT-forsyningen. Spa- rekassens ledelse forholder sig løbende til IT-sikkerheden - herunder til beredskabsplaner og nød- planer, som har til hensigt at sikre IT-driften trods eventuelle kritiske begivenheder.

Der foretages en løbende registrering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henhøres til operationelle risici. Registreringen danner baggrund for en vurdering af om forretningsgange m.m. bør justeres med henblik på at undgå eller minimere operationelle risici. Den eksterne revisi- on gennemgår og vurderer endvidere løbende Sparekassens forretningsgange.

Sparekassens direktion og bestyrelse modtager regelmæssigt rapportering, der beskriver udviklin- gen i Sparekassens operationelle risici.

### **Likviditetsrisici**

Bestyrelsen har fastsat, at likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig til at understøtte Spa- rekassens forretningsmodel. Dette sikres primært ved en målsætning om:

- At Sparekassen har tilstrækkelige lines hos andre pengeinstitutter til at dække det daglige likviditetsbehov.
- at LCR-brøken opgjort efter reglerne i CRR artikel 411-428 til enhver tid skal være mindst 100 procentpoint over det til enhver tid gældende LCR dækningskrav.
- At LCR-brøken under punkt 2 på 200 procentpoint kan fastholdes måned for måned ved en fremskrivning af de forventede betalingsstrømme på et års sigt.
- At Sparekassens finansieringsstruktur er sammensat, så den opfylder grænseværdien for "stabil funding" i Finanstilsynets Tilsynsdiamant.
- At likviditetsberedskabet er så robust, at der under det valgte stress-scenarium vil være li- kviditet nok til at overholde det til enhver tid gældende LCR-dækningskrav i henhold til CRR i en periode på 12 måneder.

Det er endvidere Sparekassens målsætning, at kundeindlån i alt overvejende grad skal finansiere kundeudlånene, således at Sparekassens afhængighed af ekstern funding minimeres.

Bestyrelsen har endvidere besluttet en politik på likviditetsområdet, der fastlægger den overordne- de risikoprofil og den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling med henblik på, lønsomt at understøtte Sparekassens forretningsmodel. Endvidere er der besluttet retningslinjer for Sparekas- sens opgørelse af likviditetsrisikoen samt for finansieringsstrukturen. Endelig er der fastlagt en overordnet beredskabsplan for fremskaffelse af likviditet/funding.

Styringen af den samlede likviditet sker for at sikre, at Sparekassens omkostninger til likviditetsfremskaffelse ikke stiger uforholdsmæssigt meget og for at undgå, at manglende funding forhindrer Sparekassen i, at opretholde den vedtagne forretningsmodel. Ultimativt skal likviditetsstyringen sikre, at Sparekassen altid er i stand til at opfylde sine betalingsforpligtelser.

Likviditetsstyringen foregår via en række styringsmekanismer. Den kortsigtede likviditet styres via faste mål for likviditetsreserven kombineret med stresstest. Den langsigtede likviditet styres via stresstest og fokus på den strategiske fundingstruktur.

Administrationsafdelingen har ansvaret for den løbende rapportering om Sparekassens likviditetssituation. Risikostyringsfunktionen overvåger og rapporterer, hvorvidt Sparekassens likviditetsrisiko ligger inden for de udstukne rammer.

Sparekassens bestyrelse modtager regelmæssigt detaljeret rapportering om Sparekassens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

## **2.2 Ledelseserklæringer (artikel 435, litra e og f)**

Sparekassens bestyrelse har den 23. maj 2018 godkendt Risikorapporten for 2017.

Det er bestyrelsens vurdering, at Sparekassens risikostyring er tilstrækkelig og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til Sparekassens forretningsmodel og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af Sparekassens overordnede risikoprofil i tilknytning til Sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et fuldstændigt, relevant og dækkende billede af Sparekassens risikoforvaltning, herunder af, hvordan Sparekassens risikoprofil og de risikogrænser, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporter forelagt for bestyrelsen af Sparekassens direktion, Sparekassens risikoansvarlige og complianceansvarlige, samt på grundlag af eventuelle af bestyrelsen indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser:

- at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser,
- at en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser,
- at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og
- at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Sparekassens forretningsstrategi er baseret på Sparekassens vision og værdigrundlag om inden for sit markedsområde, at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private og erhvervs-virksomheder. Sparekassen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af produkter, som afspejler den risiko og kapitalbinding, som Sparekassen påtager sig sammen med en hel-hedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Sparekassen ønsker et passen-de kapitalgrundlag, som understøtter forretningsmodellen.

Bestyrelsen har vedtaget, at den solvensmæssige overdækning i forhold til det opgjorte solvens-behov (Søjle II), skal udgøre mindst 5 %-point og at overdækning af egentlig kernekapital under hensyntagen til at ALLE kendte bufferkrav (såvel bevaringsbuffere som konjunkturbuffere) bliver indført over de kommende år, skal udgøre mindst 3 %-point hvilket er styrende for, hvornår der skal ske indgreb for at værne om Sparekassens solvensprocent.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de en-kelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i Tilsynsdia-manten, jf. nedenstående tabel, der dels viser Tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdi-er, samt Sparekassens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

|                        | <b>Grænseværdier Finanstil-synet</b> | <b>Sparekassen Djurs-land pr. 31.12.2017</b> |
|------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------|
| Store eksponeringer    | < 125 %                              | <b>37,3 %</b>                                |
| Udlånsvækst år - år    | < 20 %                               | <b>6,7 %</b>                                 |
| Ejendomseksponering    | < 25 %                               | <b>5,8 %</b>                                 |
| Stabil funding         | < 1,0                                | <b>0,47</b>                                  |
| Likviditetsoverdækning | > 50 %                               | <b>369,4 %</b>                               |

Tabel 1: Tilsynsdiamanten

### **2.3 Oplysninger vedrørende ledelsessystemer (artikel 435, stk. 2)**

Sparekassens bestyrelsesmedlemmer besidder, ud over ledelsesposter i Sparekassen, et antal øvrige bestyrelsesposter. Disse fremgår af Årsrapport 2017 side 18.

Sparekassen følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen be-sidder den fornødne viden og erfaring om Sparekassens risici til, at sikre en forsvarlig drift af Spa-rekassen. Bestyrelsen gennemfører årligt en systematisk evaluering af bestyrelsens kompetencer.

Sparekassens bestyrelse har i medfør af FIL § 70 stk. 1, nr. 4 vedtaget en politik for mangfoldig-hed. Det fremgår af denne, at Sparekassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra for-skellighed i kompetencer og baggrunde – særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellighed i faglighed, erhvervserfaring, køn og alder.

Sparekassen har ikke et selvstændigt risikoudvalg.



### 3. Anvendelsesområde (artikel 436)

Oplysningsforpligtelsen gælder for:  
Sparekassen Djursland  
Langgade 42, Vivild  
8961 Allingåbro  
CVR.: 70558114 tlf: 8648 6022

Alle opgørelser i denne rapport er pr. 31.12.2017.

### 4. Kapitalgrundlag (artikel 437)

|                                            |                |
|--------------------------------------------|----------------|
| i 1.000 kr.                                |                |
| Egenkapital                                | 208.759        |
| Opskrivningshenlæggelser                   | 0              |
| <b>Egentlig kernekapital før fradrag</b>   | <b>208.759</b> |
| Foreslået udbytte                          | -3.319         |
| Immaterielle aktiver                       | -22.370        |
| Udskudt aktiveret skatteaktiv              | -1.488         |
| Øvrige fradrag                             | -21.944        |
| <b>Egentlig kernekapital efter fradrag</b> | <b>159.638</b> |
| Hybrid kernekapital                        | 15.000         |
| <b>Kernekapital før fradrag</b>            | <b>174.638</b> |
| Øvrige fradrag                             | -2.597         |
| <b>Kernekapital efter fradrag</b>          | <b>172.041</b> |
| Supplerende kapital                        | 36.000         |
| <b>Kapitalgrundlag før fradrag</b>         | <b>208.041</b> |
| Øvrige fradrag                             | -2.597         |
| <b>Kapitalgrundlag efter fradrag</b>       | <b>205.444</b> |

Tabel 2: Kapitalgrundlag

|                       |                       |                                            |
|-----------------------|-----------------------|--------------------------------------------|
| i 1.000 kr.           |                       |                                            |
| <b>Kapitaltype</b>    | <b>Udstedte beløb</b> | <b>Heraf indregnet i kapitalgrundlaget</b> |
| Egentlig kernekapital | 94.382                | 93.882                                     |

Sparekassen har med Nykredit som arrangør i november 2014 udstedt obligationer for 36 mio. kr., og i november 2015 udstedt obligationer for 15 mio. kr. Kapitalen medregnes i Sparekassens kapitalgrundlag som supplerende og hybrid kapital. Karakteristika m.m. omtales i Årsrapport 2017 side 48 og side 27.

## **5. Kapitalkrav (artikel 438)**

### **5.1 Metode til opgørelse af tilstrækkelig kapitalgrundlag (artikel 438, litra a)**

Sparekassens metode til vurdering af, hvorvidt solvensbehovet er tilstrækkeligt til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter følger Sparekassens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som Sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Solvensbehovet er Sparekassens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som Sparekassen påtager sig. Sparekassens bestyrelse har kvartalsvise drøftelser omkring fastsættelsen af solvensbehovet. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra Sparekassens direktion.

Indstillingen indeholder forslag til størrelsen af solvensbehovet – herunder stressniveauer samt vækstforventninger. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af Sparekassens solvensbehov, som skal være tilstrækkelig til at dække Sparekassens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året opgørelsesmetoden for Sparekassens solvensbehov – herunder hvilke risikoområder og benchmarks der bør tages i betragtning ved beregning af solvensbehovet.

Solvensbehovet opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital:

- kreditrisici
- markedsrisici
- operationelle risici
- øvrige risici
- tillæg som følge af lovbestemte krav.

Vurderingen tager udgangspunkt i Sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor – herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Desuden har brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter (LOPI) udsendt en solvensbehovsmodel. Både Finanstilsynets vejledning og LOPI's solvensbehovsmodel, som Sparekassen anvender, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 % af den samlede risikoeksponering (søjle I kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke dækkes i opgørelsen af den samlede risikoeksponering.

Derudover opstilles der i Finanstilsynets vejledning benchmarks for, hvornår Finanstilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I kravet ikke er tilstrækkeligt inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selv om Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer Sparekassen alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til Sparekassens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til dette formål anvendes Sparekassens egen historik.

Sparekassen følger nedenstående skabelon til opgørelse af solvensbehovet:

|                                                                                                                                                                                                                                            | 1.000<br>kr. | % |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---|
| 1) Søjle I-kravet (8 pct. af den samlede risikoeksponering)                                                                                                                                                                                |              | 8 |
| + 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)                                                                                                                                                                   |              |   |
| + 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)                                                                                                                                                              |              |   |
| + 4) Kreditrisici, heraf<br>4a) Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer<br>4b) Øvrig kreditrisici<br>4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer<br>4d) Koncentrationsrisiko på brancher                         |              |   |
| + 5) Markedsrisici, heraf<br>5a) Renterisici<br>5b) Aktierisici<br>5c) Valutarisici                                                                                                                                                        |              |   |
| + + 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)                                                                                                                                                                        |              |   |
| + 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)                                                                                                                                                     |              |   |
| + 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)                                                                                                                                                                      |              |   |
| + 9) Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter                                                                                                                                                                                           |              |   |
| + 10) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav                                                                                                                                                                                      |              |   |
| Total = kapitalbehov/solvensbehov<br>- Heraf til kreditrisici (4)<br>- Heraf til markedsrisici (5)<br>- Heraf til operationelle risici (7)<br>- Heraf til øvrige risici (2+3+6+8+9)<br>- Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+10) |              |   |
| Den samlede risikoeksponering                                                                                                                                                                                                              |              | - |

Tabel 3: Model for opgørelse af individuelt solvensbehov

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Sparekassens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at Sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet, samt de risici som ledelsen finder, at Sparekassen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen en del af den generelle fastlæggelse af solvensbehovet.

## 5.2 Individuelt solvensbehov og opfyldelse heraf (artikel 438, litra b)

Sparekassen skal som minimum overholde alle gældende regler og tilsynskrav. Sparekassens eget beregnede solvensbehov er ultimo året opgjort til 10,3 % jf. nedenfor. Sparekassen anvender standardmetoden til opgørelse af kreditrisiko.

Sparekassen opgjorte solvensbehov og solvensoverdækning fremgår af nedenstående skemaer. Det første skema indeholder endvidere fordelingen af solvensbehovet fordelt på risikoområder.

| <b>Risikoområde</b>                   | <b>Tilstrækkelig basiskapital i mio. kr.</b> | <b>Solvensbehov i %</b> |
|---------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------|
| Søjle I kravet                        | 87,4                                         | 8,0                     |
| Tillæg:                               |                                              |                         |
| Kreditrisici                          | 22,7                                         | 2,2                     |
| Markedsrisici                         | 1,0                                          | 0,1                     |
| Operationelle risici                  | 0,0                                          | 0,0                     |
| Øvrige forhold                        | 0,0                                          | 0,0                     |
| <b>Tilstrækkeligt kapitalgrundlag</b> | <b>111,2</b>                                 | <b>10,3</b>             |

Tabel 4: Individuelt solvensbehov fordelt på risikoområder

|                                     |             |
|-------------------------------------|-------------|
| Kapitalgrundlag i mio. kr.          | 205,4       |
| Krav til kapitalgrundlag mio. kr.   | 111,2       |
| <b>Overdækning mio. kr.</b>         | <b>94,2</b> |
| Faktisk solvens i %                 | 18,8        |
| Solvensbehov i %                    | 10,3        |
| Kapitalbevaringsbuffer i %          | 1,3         |
| <b>Solvensoverdækning i %-point</b> | <b>7,3</b>  |

Tabel 5: Kapitalforhold og overdækning

### **Solvensbehov og solvensoverdækning**

Sparekassen har opgjort solvensoverdækningen til 7,3 %-point ud fra et solvensbehov på 10,3 % og en faktisk solvens på 18,8 %. Solvensoverdækningen anses for at være tilfredsstillende set i lyset af tre sammenlægninger, en fusion og køb af kunder i perioden 2010 – 2017. Solvensoverdækningen vil kunne sikre Sparekassens fortsatte drift og medvirke til Sparekassens fortsatte udvikling.

### **Elementer i Sparekassens individuelt opgjorte solvensbehov:**

Søjle I kravet: solvensbehovsmodellen er baseret på 8+ modellen, hvilket betyder at der lovbestemt afsættes 8 % af den samlede risikoeksponering inden der afsættes kapital til andre risici.

Kreditrisici: kreditrisikoen er Sparekassens største risikoområde. Den største del af tillægget til det lovbestemte 8 %-krav kan derfor henføres hertil. Sparekassen har derfor også stor fokus på netop dette risikoområde. Den væsentligste del af den afsatte kapital inden for kreditrisikoområdet kan henføres til kunder med finansielle problemer. Størrelsen af sidstnævnte er afhængig af konjunktursituationen.

Markedsrisici: den afsatte kapital til markedsrisiko kan primært henføres til renterisikoen på Sparekassens beholdning af fastforrentede kapitalbeviser, samt Sparekassens fastforrentede ud- og indlån. Sparekassens risiko på aktier og valuta vurderes at være tilstrækkeligt dækket af den kapital, der er afsat i søjle I kravet.

Operationelle risici: under denne kategori afsættes kapital til dækning af risiko for tab grundet uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder – inklusive retslige risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end den anvendte basisindikatormetode, vil der blive taget højde herfor under Sparekassens opgørelse af solvensbehovet. Sparekassen har ikke vurderet, at der findes forhold, som ikke er dækket af basisindikatormodellen.

Øvrige forhold: øvrige forhold dækker stresstest af indtjening fra forretningsdrift, udlånsvækst og likviditetsrisici. Det findes ikke nødvendigt, at afsætte kapital hertil.

### 5.3 Risikovægtede eksponeringer pr. eksponeringsklasse (artikel 438, litra c)

Bestemmelsen gælder for pengeinstitutter, der beregner risikovægtede eksponeringer i henhold til standardmetoden.

Minimumskapitalkrav på 8 % for hver eksponeringsklasse.

| i 1.000 kr.                                          | Risikovægtet eksponering | Minimumskapitalkravet på 8 % |
|------------------------------------------------------|--------------------------|------------------------------|
| Eksporeringer mod institutter                        | 15.102                   | 1.208                        |
| Eksporeringer mod selskaber                          | 42.133                   | 3.371                        |
| Detaleksporeringer                                   | 465.018                  | 37.201                       |
| Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom         | 84.886                   | 6.791                        |
| Eksporeringer med misligholdelse                     | 134.276                  | 10.742                       |
| Covered bonds                                        | 505                      | 40                           |
| Eksporeringer i form af andele eller aktier i CIU'er | 18.165                   | 1.453                        |
| Aktieeksporeringer                                   | 34.297                   | 2.744                        |
| Andre poster                                         | 27.435                   | 2.195                        |
| <b>Eksporeringer i alt</b>                           | <b>821.817</b>           | <b>65.745</b>                |

Tabel 6: Opgørelse af risikovægtede eksponeringer

## 6. Eksponering mod modpartsrisiko (artikel 439)

### 6.1 Metode (artikel 439, litra a)

Modpartsrisiko er risiko for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser, i henhold til en indgået finansiell kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklet.

Sparekassens markedsrisiko er relateret obligationsbeholdningen, der anvendes til placering af likviditet, og primært obligationer udstedt af danske realkreditforeninger. Sparekassen indgår ikke andre finansielle kontrakter, hvor modpartsrisikoen afdækkes.

## **7. Kontracyklisk kapitalbuffer (artikel 440)**

I lyset af finanskrisen og de procykliske mekanismer, der bidrog til dens opståen og forstærkede den virkning, er der i CRR-forordningen indført krav om kontracyklisk kapitalbuffer, der alene sættes i kraft i perioder med overnormal udlånsvækst. Hensigten er at sikre, at kreditinstitutter i perioder med økonomisk vækst opbygger et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til, at dække tab i kriseperioder. Den kontracykliske buffer opbygges, når den samlede vækst i udlån anses for at bidrage til opbygningen af systemisk risiko, og nedbringes i kriseperioder. Bufferen fastsættes af myndighederne i de enkelte EU-lande. I Danmark fastsættes buffersatsen hvert kvartal af Erhvervsministeriet på baggrund af udvalgte indikatorer – bl.a. udlån i forhold til BNP i Danmark.

Sparekassen har alene krediteksponeringer i Danmark. Den gældende kontracykliske buffersats for Danmark andrager p.t. 0,0 %, hvorfor Sparekassen ikke har afsat kapital til den kontracykliske buffer. Erhvervsministeren har valgt at aktivere den kontracykliske buffersats til et niveau på 0,5 % med virkning fra 31. marts 2019.

## **8. Indikatorer for systemisk betydning (artikel 441)**

Sparekassen er ikke systemisk vigtig.

## **9. Kreditrisikojusteringer (artikel 442)**

### **9.1 Oplysninger vedrørende Sparekassens eksponeringer mod kreditrisiko og udvandringsrisiko, samt anvendt regnskabspraksis (artikel 442, litra a og b)**

Sparekassen følger bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmægler-selskabet med hensyn til regnskabsmæssige definitioner af misligholdte og værdiforringede fordringer.

På den baggrund henvises til §§ 51 – 54 i regnskabsbekendtgørelsen, vedrørende anvendte metoder til værdiregulering og nedskrivning af udlån og tilgodehavender. Det betyder, at der på balancedagen foretages en vurdering af, om der er objektiv indikation for at udlån og tilgodehavender er værdiforringede. Individuelle vurderinger foretages i overensstemmelse med § 52 i regnskabsbekendtgørelsen for alle udlån.

Gruppevise vurderinger foretages i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens § 53 for alle Sparekassens udlån, undtaget de udlån, der er individuelt nedskrevet, eller ikke kan indpasses i en gruppe.

For yderligere beskrivelse henvises til anvendt regnskabspraksis i Årsrapport 2017 side 30.

## 9.2 Samlet eksponering før nedvægtning (artikel 442, litra c og e)

|                                         | Centralregeringer eller centralbanker | Institutter | Erhvervsvirksomheder mv. | Detailkunder | Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom | Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overfræk | Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter | Eksponeringer i aktier | I alt     |
|-----------------------------------------|---------------------------------------|-------------|--------------------------|--------------|----------------------------------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|------------------------|-----------|
| i 1.000 kr.                             |                                       |             |                          |              |                                              |                                                      |                                                               |                        |           |
| 1. Offentlige myndigheder               |                                       |             |                          |              |                                              |                                                      |                                                               |                        | 0         |
| 2. Erhverv, herunder:                   |                                       |             |                          |              |                                              |                                                      |                                                               |                        | 0         |
| a) Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri  |                                       |             | 16.948                   | 44.662       | 13.131                                       | 56.480                                               |                                                               |                        | 131.222   |
| b) Industri og råstofudvinding mv.      |                                       |             |                          | 41.257       | 2.345                                        | 4.087                                                |                                                               |                        | 47.689    |
| c) Energiforsyning                      |                                       |             |                          | 11.038       | 200                                          |                                                      |                                                               |                        | 11.238    |
| d) Bygge- og anlægsvirksomhed           |                                       |             | 32.173                   | 88.447       | 14.313                                       | 6.761                                                |                                                               |                        | 141.694   |
| e) Handel                               |                                       |             | 10.652                   | 49.535       | 7.314                                        | 13.147                                               |                                                               |                        | 80.647    |
| f) Transport, restauranter, og hoteller |                                       |             |                          | 24.330       | 4.429                                        | 3.644                                                |                                                               |                        | 32.403    |
| g) Information og kommunikation         |                                       |             |                          | 2.299        | 329                                          | 1.076                                                |                                                               |                        | 3.704     |
| h) Finansiering og forsikring           | 49.863                                | 178.090     |                          | 14.984       | 453                                          | 430                                                  |                                                               |                        | 243.821   |
| i) Fast ejendom                         |                                       |             |                          |              |                                              |                                                      |                                                               |                        | 0         |
| j) Øvrige erhverv                       |                                       |             | 3.754                    | 72.778       | 14.012                                       | 8.489                                                | 178.777                                                       | 78.431                 | 356.240   |
| Erhverv i alt                           | 49.863                                | 178.090     | 63.528                   | 349.329      | 56.525                                       | 94.115                                               | 178.777                                                       | 78.431                 | 1.048.657 |
| Private                                 |                                       |             | 930                      | 650.026      | 191.336                                      | 81.401                                               |                                                               |                        | 923.693   |
| I alt                                   | 49.863                                | 178.090     | 64.458                   | 999.355      | 247.861                                      | 175.516                                              | 178.777                                                       | 78.431                 | 1.972.350 |

Tabel 7: Krediteksponeringer efter nedskrivning og før nedvægtning fordelt på brancher

### 9.3 Geografisk placering af eksponeringer (artikel 442, litra d)

Da Sparekassen næsten udelukkende har eksponeringer i Danmark er en nærmere specifikation udeladt.

### 9.4 Fordeling af alle eksponeringer i henhold til restløbetid (artikel 442, litra f)

Den samlede værdi af Sparekassens eksponeringer efter nedskrivninger og før hensynstagen til kreditrisikoreduktioner udgør 1.972 mio. kr.

| i 1.000 kr.                                                  | Anfordring     | 0-3 mdr.       | 3 mdr. -<br>1 år | 1 - 5 år       | Over 5 år      | Total            |
|--------------------------------------------------------------|----------------|----------------|------------------|----------------|----------------|------------------|
| Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker      | 49.863         |                |                  |                |                | 49.863           |
| Eksponeringer mod institutter                                | 176.665        |                |                  |                | 1.425          | 178.090          |
| Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder                       | 6.941          |                | 24.705           | 11.098         | 21.714         | 64.458           |
| Eksponeringer mod detailkunder                               | 116.699        | 67.845         | 236.342          | 242.706        | 335.762        | 999.355          |
| Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom                 | 23.647         | 2.914          | 17.338           | 34.129         | 169.833        | 247.861          |
| Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk          | 25.439         | 15.293         | 26.360           | 18.927         | 89.497         | 175.516          |
| Aktieeksponeringer                                           | 60.265         |                |                  |                | 0              | 60.265           |
| Eksponeringer i andre poster - herunder aktiver uden modpost | 30.590         | 166.249        | 28               | 75             | 0              | 196.942          |
| <b>I alt</b>                                                 | <b>490.111</b> | <b>252.301</b> | <b>304.772</b>   | <b>306.935</b> | <b>618.231</b> | <b>1.972.350</b> |

Tabel 8: Krediteksponeringer efter nedskrivning og før nedvægtning fordelt på restløbetider og kreditkategori



### 9.5 Misligholdte og værdiforringede fordringer, samt udgiftsførte beløb fordelt på brancher (artikel 442, litra g)

| i 1.000 kr.                             | Misligholdte fordringer - ikke branche-opdelt | Misligholdte og værdiforringede fordringer | Nedskrivninger/ hensættelser ultimo året | Udgiftsførte beløb vedr. værdiregulering og nedskrivninger i løbet af året |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| 1. Offentlige myndigheder               | 16.668                                        | 0                                          | 0                                        | 0                                                                          |
| 2. Erhverv, herunder:                   |                                               |                                            |                                          |                                                                            |
| a) Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri  |                                               | 38.372                                     | 10.105                                   | 2.719                                                                      |
| b) Industri og råstofudvinding mv.      |                                               | 3.890                                      | 1.923                                    | -269                                                                       |
| c) Energiforsyning                      |                                               | 0                                          | 0                                        | 0                                                                          |
| d) Bygge- og anlægsvirksomhed           |                                               | 1.290                                      | 696                                      | 421                                                                        |
| e) Handel                               |                                               | 6.113                                      | 3.145                                    | 937                                                                        |
| f) Transport, restauranter, og hoteller |                                               | 2.770                                      | 870                                      | -64                                                                        |
| g) Information og kommunikation         |                                               | 308                                        | 301                                      | -12                                                                        |
| h) Finansiering                         |                                               | 0                                          | 0                                        | 0                                                                          |
| i) Fast ejendom                         |                                               | 0                                          | 0                                        | -928                                                                       |
| j) Øvrige erhverv                       |                                               | 3.081                                      | 1.382                                    | 1.406                                                                      |
| Erhverv i alt                           |                                               | 55.823                                     | 18.422                                   | 4.211                                                                      |
| Private                                 |                                               | 43.442                                     | 22.543                                   | 8.924                                                                      |
| <b>I alt</b>                            | <b>16.668</b>                                 | <b>99.265</b>                              | <b>40.965</b>                            | <b>13.135</b>                                                              |

Tabel 9: Værdiforringede fordringer, nedskrivninger og hensættelser fordelt på brancher

### 9.6 Geografisk fordeling af misligholdte og værdiforringede fordringer (artikel 442, litra h)

Da Sparekassen næsten udelukkende har eksponeringer i Danmark er en nærmere specifikation udeladt.

## 9.7 Ændringer i justeringer af specifik og generel kreditrisiko vedrørende værdiforringede fordringer (artikel 442, litra i)

Nedenstående tabel viser bevægelserne på de værdiforringede fordringer som følge af værdiforring og nedskrivninger.

| i 1.000 kr.                                                                                                                                                             | Individuelle nedskrivninger/hensættelser |           | Gruppevisse nedskrivninger/hensættelser |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------|-----------------------------------------|
|                                                                                                                                                                         | Udlån                                    | Garantier | Udlån                                   |
| <b>Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer</b>                                                                                      | <b>31.822</b>                            | <b>0</b>  | <b>9.780</b>                            |
| <b>Bevægelser i året</b>                                                                                                                                                |                                          |           |                                         |
| Nedskrivninger/hensættelser i årets løb                                                                                                                                 | 17.375                                   | 0         | 585                                     |
| Tilbageførsel af nedskrivninger /hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er OIV på værdiforringelse, eller værdiforringelsen er reduceret | -6.926                                   | 0         | -5.178                                  |
| Andre bevægelser                                                                                                                                                        | 2.028                                    | 0         | 270                                     |
| Værdiregulering af overtagne aktiver                                                                                                                                    | 196                                      | 0         | 0                                       |
| Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat                                                                                                        | -3.529                                   | 0         | 0                                       |
| <b>Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer</b>                                                                                     | <b>40.965</b>                            | <b>0</b>  | <b>5.457</b>                            |
| Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)                         | 99.265                                   | 0         | 697.768                                 |

Tabel 10: Bevægelserne på de værdiforringede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger

## 10. Ubehæftede aktiver(artikel 443)

Sparekassen offentliggør oplysninger om aktivbehæftelse på baggrund af data pr. 31.12.2017 i stedet for at offentliggøre medianværdier for 2017 efter tilladelse fra Finanstilsynet.

| i 1.000 kr.                     | Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver | Dagsværdi af behæftede aktiver | Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver | Dagsværdi af ubehæftede aktiver |
|---------------------------------|--------------------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------|
| Indberettende instituts aktiver | 0                                          | 0                              | 1.894.786                                   | 0                               |
| Aktieinstrumenter               | 0                                          | 0                              | 78.470                                      | 78.470                          |
| Gældsinstrumenter               | 0                                          | 0                              | 587.108                                     | 587.108                         |
| Andre aktiver                   | 0                                          | 0                              | 284.736                                     | 0                               |

Tabel 11: Sparekassens behæftede og ubehæftede aktiver

Sparekassen opgør ikke modtaget sikkerhedsstillelse til dagsværdi.

## 11. Anvendelse af ECAI'er (artikel 444)

Sparekassen har udpeget Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). Sparekassen anvender Skandinavisk Data Center A/S (SDC)l, som modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages en løbende IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

SDC har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklassers til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

| Kreditkvalitetstrin | Standard & Poor's kreditvurderingsklasser | Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber) | Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker |
|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| 1                   | AAA til AA-                               | 20 %                                               | 0 %                                                     |
| 2                   | A+ til A-                                 | 50 %                                               | 20 %                                                    |
| 3                   | BBB+ til BBB-                             | 100 %                                              | 50 %                                                    |
| 4                   | BB+ til BB-                               | 100 %                                              | 100 %                                                   |
| 5                   | B+ til B-                                 | 150 %                                              | 100 %                                                   |
| 6                   | CCC+ og under                             | 150 %                                              | 150 %                                                   |

Tabel 12: Kreditkvalitetstrin

I Sparekassen anvendes der kun kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services for institutter. Eksponeringerne fremgår nedenfor.

| i 1.000 kr.                   | Eksponeringsværdi inden risikovægtning | Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin |
|-------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Eksponeringer mod institutter | 74.230                                 | 15.101                                                   |

Tabel 13: Eksponeringer mod institutter

I Sparekassens kapitalgrundlag er der fratrasket eksponeringer mod institutter på 26,0 mio. kr.

## **12. Markedsrisiko (artikel 445)**

Solvenskravene for de forskellige risici under markedsrisiko ses af nedenstående tabel.

| i 1.000                                              | Risikovægtede poster | Kapitalkravet (8 % af eksponeringen) |
|------------------------------------------------------|----------------------|--------------------------------------|
| Poster med positionsrisiko:                          |                      |                                      |
| Gældsinstrumenter                                    | 112.510              | 9.001                                |
| Aktier m.m. (incl. kollektive investeringsordninger) | 77                   | 6                                    |
| Poster med valutarisiko                              | 1.511                | 121                                  |
| <b>I alt</b>                                         | <b>114.097</b>       | <b>9.128</b>                         |

Tabel 14: Solvenskrav for risici under markedsrisiko

## **13. Operationel risiko (artikel 446)**

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici som er: "Risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedure, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer Sparekassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af kapitalgrundlagskravet til de operationelle risici. I 2017 udgør den operationelle risiko 14,3 % af den samlede risikoeksponering og udgør ultimo 2017 156,5 mio. kr., hvilket giver et kapitalgrundlagskrav på 12,5 mio. kr.

Sparekassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor vil der blive taget højde herfor under Sparekassens opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag/solvensbehovet.

## **14. Eksponeringer i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen (artikel 447)**

Sparekassen har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende uden for handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. De løbende omfordelinger udgør i helt overvejende grad de handler, der gennemføres med selskabernes aktier. Dermed betragtes omfordelingerne som det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes derfor som omfordelingskursen (typisk indre værdi), og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser). Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

**Risikorapport 2017**  
**9388 Sparekassen Djursland**

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Nedenstående tabel viser Sparekassens eksponering i aktier, der ikke indgår i handelsbeholdningen.

| I 1.000 kr.                                  | Kursværdi pr.<br>31.12.2017 | Kursregulering over<br>resultatopgørelsen i<br>2017 |
|----------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------|
| Samlede position af aktier i sektorselskaber | 60.224                      | 4.140                                               |
| I alt                                        | 60.224                      | 4.140                                               |

Tabel 15: Sektoraktier

**15. Eksponeringer mod renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen (artikel 448)**

Sparekassens renterisiko uden for handelsbeholdningen består primært af renterisiko på fastforrentede ud- og indlån, udstedt fastforrentet supplerende kapital samt fra pantebreve.

Renterisikoen beregnes på baggrund af varighedsmål, defineret som en generel ændring i renten på 1 %-point (standard rentechok). Renterisikoen opgøres løbende via Sparekassens risikostyringssystemer. Pr. 31. december 2017 er den samlede renterisiko uden for handelsbeholdningen opgjort til tkr.-1.037.

I Sparekassens solvensbehovsproces vurderes, om den samlede renterisiko medfører, at der skal afsættes yderligere kapital.

**16. Eksponering mod securitiseringspositioner (artikel 449)**

Sparekassen anvender ikke securitisering, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for Sparekassen.

**17. Aflønningspolitik (artikel 450)**

Sparekassens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for Sparekassen, som er godkendt af repræsentantskabet.

Henset til, at Sparekassen ikke er et børsnoteret pengeinstitut, og har under 1.000 medarbejdere, er der ikke nedsat et aflønningsudvalg.

Sparekassen har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med Sparekassen forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål - herunder en holdbar forretningsmodel.

Sparekassen udbetaler ikke variable løndelev til bestyrelse, direktion eller væsentlige risikotagere.

Ingen personer i pengeinstituttet har en løn på over 1 mio. EUR i regnskabsåret.

Der henvises til Årsrapport 2017, note 10 side 41 vedrørende oplysninger om aflønning i Sparekassen.

## **18. Gearing (artikel 451)**

Gearingsgraden beregnes som kernekapitalen i forhold til Sparekassens uvægtede eksponeringer.

På nuværende tidspunkt er der ikke fastsat et lovkrav om en maksimal gearingsgrad. Foreløbigt er der udmeldt et indikativt gearingskrav på 3 %, svarende til en maksimal gearing på 33 gange kernekapitalen.

Sparekassen Djurslands gearingsgrad er pr. 31.12.2017 beregnet til 7,03 %, og ligger dermed betragteligt fra det forventede lovmæssige krav på 3 %.

Overvågningen af gearingsgraden indgår i Sparekassens løbende risikoovervågning og rapporteres løbende til bestyrelsen, ligesom gearingsgraden stresstestes ved opgørelse af Sparekassens kapitalbehov.

| i 1.000 kr.                                         | <b>2017</b>   |
|-----------------------------------------------------|---------------|
| Samlede eksponeringer til gearingsgradens beregning | 2.448.544     |
| Kernekapital med overgangsordning                   | 172.041       |
| Kernekapital med fuld indfasning af CRR-regler      | 169.444       |
| Gearingsgrad med overgangsordning                   | <b>7,03 %</b> |
| Gearingsgrad med fuld indfasning af CRR-regler      | <b>6,92 %</b> |

Tabel 16: Gearingsgrad

Gearingsgraden kunne pr. 31.12.2016, beregnes til 6,38 %. Stigningen på 0,65 %-point skyldes dels konsolideringen i 2017, men især sammenlægningen med Søby Skader Halling Sparekasse, og aftale om Fondens tegning af garantkapital.

I Ledelsesbekendtgørelsens § 25, stk. 4 er der en undtagelsesbestemmelse, hvorefter Sparekassen er undtaget fra at tage højde for gearingsrisici i solvensbehovet, såfremt Sparekassens arbejdende kapital er mindre end 65 mia. kr., og gearingsgraden er på mere end 10 %.

Sparekassens arbejdende kapital er mindre end 65 mia. kr., men jf. opgørelsen er gearingsgraden ikke > 10 %. Da Sparekassen kan øge gearingsgraden væsentligt ved salg af kapitalandele der fratrækkes i kernekapitalen, har Sparekassen ikke afsat kapital til dækning af for høj gearing.

Sparekassens gearingsgrad er af bestyrelsen fastsatte til > 6 %, og Sparekassens ledelse har naturligvis fokus på styring af gearingsrisikoen.

I bilag 1 findes supplerende oplysninger om gearingsgraden i den detaljeringsgrad, som kræves offentliggjort i henhold til CRR-forordningen og tilhørende tekniske standarder.

## **19. Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko (artikel 452)**

Sparekassen anvender standardmetoden for opgørelse af kreditrisici, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for Sparekassen.

## **20. Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker (artikel 453)**

### **20.1 Netting (artikel 453, litra a)**

Sparekassen anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen.

### **20.2 Politikker og procedurer for sikkerhedsstillelse (artikel 453, litra b)**

Et væsentligt element i styringen af Sparekassens kreditrisiko er, at reducere risikoen i de enkelte engagementer ved at tage pant i sikkerheder.

De hyppigst forekommende former for pantsætning er pant i fast ejendom og i finansielle aktiver i form af aktier, obligationer og investeringsbeviser.

Sparekassen har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillelser prioriteret, at modtage finansiell sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedkategorier:

- Kontante indeståender
- Aktier
- Obligationer.

Sparekassens kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af sikkerhedernes værdier, og at værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyntagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Sparekassens aftaler med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at Sparekassen har adgang til at realisere ejendomme og værdipapirer, såfremt kunderne ikke opfylder deres betalingsforpligtelser over for Sparekassen.

Sparekassen har således faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at Sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån og kreditter. Procedurerne er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i Sparekassens kreditafdeling.

### **20.3 Hovedkategorier af sikkerheder (artikel 453, litra c)**

Sparekassen anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik ved opgørelsen af kapitalprocenten. Dette medfører, at Sparekassen kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

I CRR er det anført, hvilke finansielle sikkerheder pengeinstitutter kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der kun kan anvendes finansielle sikkerheder, som er udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.

Under hensyn til CRR afgrænsninger kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som Sparekassen normalt modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- indlånsmidler
- obligationer/gældsinstrumenter udstedt af stater samt af ratede og ikke-ratede kreditinstitutter m.fl.
- aktier inden for og uden for hovedindeks
- investeringsforeningsbeviser.

Inden for fast ejendom tages der hovedsagelig pant i:

- privatkunders helårsbolig og fritidsbolig beliggende i Danmark
- ejendomme til brug for virksomhedens drift
- ejendomme, der udlejes af låntager som led i erhvervsmæssig aktivitet (udlejningsejendomme).

#### **20.4 Garantistillere og kreditderivatmodparter (artikel 453, litra d)**

Sparekassen anvender garantier, som kreditrisikoreducerende middel ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer, udstedt af følgende typer modparter:

- centralregeringer
- regionale og lokale myndigheder
- finansielle virksomheder.

#### **20.5 Markedskoncentrationer inden for sikkerhedsstillelser (artikel 453, litra e)**

Sparekassen bevilger ikke investeringskreditter, og anvender i beskedent omfang finansielle sikkerheder, hvorfor markedskoncentrationer ikke betragtes som en væsentlig risiko.

#### **20.6 Sikkerhedsstillelse (artikel 453, litra f og g)**

Sparekassen anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR finansielle sikkerheder og garantier til afdækning af kreditrisikoen. Skemaet nedenfor viser for hver enkel eksponeringsklasse sikkerhedernes dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne og garantierne inden for hver enkel eksponeringsklasse.

| I 1.000 kr.                                          | Sikkerhedens værdi | Garantier    | Risikovægtet eksponering |
|------------------------------------------------------|--------------------|--------------|--------------------------|
| Eksporeringer mod institutter                        | 0                  | 0            | 15.102                   |
| Eksporeringer mod selskaber                          | 0                  | 0            | 42.133                   |
| Detaileksponeringer                                  | 1.244              | 6.154        | 465.018                  |
| Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom         | 0                  | 0            | 84.886                   |
| Eksporeringer med misligholdelse                     | 0                  | 0            | 134.276                  |
| Covered bonds                                        | 0                  | 0            | 505                      |
| Eksporeringer i form af andele eller aktier i CIU'er | 0                  | 0            | 18.165                   |
| Aktieeksponeringer                                   | 0                  | 0            | 34.297                   |
| Andre poster                                         | 0                  | 0            | 27.435                   |
| <b>Eksporeringer i alt</b>                           | <b>1.244</b>       | <b>6.154</b> | <b>821.817</b>           |

Tabel 17: Sikkerheder til afdækning af kreditrisiko fordelt på eksponeringskategorier

#### **21. Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko (artikel 454)**

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til opgørelse af operationel risiko, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant.

#### **22. Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko (artikel 455)**

Sparekassen anvender ikke interne modeller til opgørelse af markedsrisiko, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant.



**Risikorapport 2017**  
**9388 Sparekassen Djursland**

Således godkendt på bestyrelsesmødet den 23. maj 2018

Pernille Amstrup-Bønløkke  
formand

Torben V. Blach  
næstformand

Allan Thorhauge

Christian Greve

Niels Ole Birk Nielsen

Lene Brejnegaard

Palle Knudsen

Anker Høgh Rasmussen

Paul Busk Jensen

Karen F. Lisvad  
medarbejdervalgt

Anja Soelberg  
medarbejdervalgt

# Bilag 1

## Gearingsgrad i henhold til CRR – Indberetningsskema

|                   |                       |
|-------------------|-----------------------|
| Referencedato     | 31.12.2017            |
| Navn på enhed     | Sparekassen Djursland |
| Anvendelsesniveau | Individuelt           |

## Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsgradsrelevante eksponeringer - oversigt

|       |                                                                                                                                                                                                                                                     | Beløb            |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| 1     | Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber                                                                                                                                                                                                  | 1.894.786        |
| 2     | Justering for enheder, der er konsolideret med henblik på regnskabsførelse, men som ikke er omfattet af den lovbestemte konsolideringsramme                                                                                                         |                  |
| 3     | (Justering for omsætningsaktiver, der er opført på balancen i henhold til de gældende regnskabsregler, men er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 13, i forordning (EU) nr. 575/2013) |                  |
| 4     | Justeringer for afledte finansielle instrumenter                                                                                                                                                                                                    |                  |
| 5     | Justering for værdipapirfinansieringstransaktioner (»SFT'er«)                                                                                                                                                                                       |                  |
| 6     | Justering for ikkebalanceførte poster (dvs. konvertering af ikkebalanceførte eksponeringer til kreditækvivalente beløb)                                                                                                                             | 605.476          |
| EU-6a | (Justering for koncerninterne eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013)                                                            |                  |
| EU-6b | (Justering for eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013)                                                                          |                  |
| 7     | Andre justeringer                                                                                                                                                                                                                                   | -51.718          |
| 8     | <b>Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden</b>                                                                                                                                                                                            | <b>2.448.544</b> |

## Skema LRCom: Oplysninger om gearingsgrad – fælles regler

|                                                                |                                                                                                                        | Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR |
|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| <b>Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)</b> |                                                                                                                        |                                               |
| 1                                                              | Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)                     | 1.894.786                                     |
| 2                                                              | (Værdien af aktiver fratrasket ved opgørelsen af kernekapital)                                                         | -51.718                                       |
| 3                                                              | <b>Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2)</b> | <b>1.843.068</b>                              |

| Derivateksponeringer                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                          |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 4                                                                                                                                                        | Genanskaffelsesomkostninger i forbindelse med <i>alle</i> derivattransaktioner (dvs. fratrullet godkendt variationsmargen modtaget kontant)                                              |         |
| 5                                                                                                                                                        | Tillægsbeløb for potentiel fremtidig eksponering i forbindelse med <i>alle</i> derivattransaktioner (markedsværdimetoden)                                                                |         |
| EU-5a                                                                                                                                                    | Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode                                                                                                                             |         |
| 6                                                                                                                                                        | Gross-up for sikkerhedsstillelse i forbindelse med derivatkontrakter, hvis fratrullet i de balanceførte aktiver i henhold til de gældende regnskabsregler                                |         |
| 7                                                                                                                                                        | (Fradrag af aktiver i form af fordringer for variationsmargen udbetalt kontant i forbindelse med derivattransaktioner)                                                                   |         |
| 8                                                                                                                                                        | (Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede handelsekspooneringer)                                                                                                                      |         |
| 9                                                                                                                                                        | Justeret faktisk notionel værdi af solgte kreditderivater                                                                                                                                |         |
| 10                                                                                                                                                       | (Justerede faktiske notionelle værdjusteringer og fradrag af tillæg for solgte kreditderivater)                                                                                          |         |
| 11                                                                                                                                                       | <b>Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)</b>                                                                                                                               |         |
| SFT-eksponeringer                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                          |         |
| 12                                                                                                                                                       | Bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er (uden netting), efter justering for regnskabsmæssige transaktioner vedrørende salg                                                                |         |
| 13                                                                                                                                                       | (Kontantgæld og kontantfordringer (nettede beløb) hidrørende fra bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er)                                                                                 |         |
| 14                                                                                                                                                       | Eksponering mod modpartskreditrisiko for SFT-aktiver                                                                                                                                     |         |
| EU-14a                                                                                                                                                   | Undtagelse for SFT'er: Eksponering mod modpartskreditrisiko, jf. artikel 429b, stk. 4, og artikel 222 i forordning (EU) nr. 575/2013                                                     |         |
| 15                                                                                                                                                       | Eksponeringer i forbindelse med agenttransaktioner                                                                                                                                       |         |
| EU-15a                                                                                                                                                   | (Ikke medregnet CCP-element af kundecleared SFT-eksponering)                                                                                                                             |         |
| 16                                                                                                                                                       | <b>Samlede eksponeringer mod værdipapirfinansieringstransaktioner (summen af række 12-15a)</b>                                                                                           |         |
| Andre ikkebalanceførte eksponeringer                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                          |         |
| 17                                                                                                                                                       | Ikkebalanceførte eksponeringer til den notionelle bruttoværdi                                                                                                                            | 605.476 |
| 18                                                                                                                                                       | (Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)                                                                                                                               | 0       |
| 19                                                                                                                                                       | <b>Andre ikkebalanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)</b>                                                                                                                   | 605.476 |
| (Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7 og 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet) |                                                                                                                                                                                          |         |
| EU-19a                                                                                                                                                   | (Balanceførte og ikkebalanceførte koncerninterne eksponeringer (individuelt grundlag), som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet) |         |

|                                                                                                      |                                                                                                                                                     |                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| EU-19b                                                                                               | (Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet) |                  |
| <b>Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål</b>                                                  |                                                                                                                                                     |                  |
| 20                                                                                                   | Kernekapital                                                                                                                                        | 172.041          |
| 21                                                                                                   | Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)                                                 | 2.448.544        |
| <b>Gearingsgrad</b>                                                                                  |                                                                                                                                                     |                  |
| 22                                                                                                   | Gearingsgrad                                                                                                                                        | 7,03             |
| <b>Valg af overgangsordninger og beløbsangivelse af omsætningsposter, der ikke længere indregnes</b> |                                                                                                                                                     |                  |
| EU-23                                                                                                | Valg af overgangsordninger for definitionen af kapitalmålet                                                                                         | Overgangsordning |
| EU-24                                                                                                | Omsætningsposter, som i henhold til artikel 429, stk. 11, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke længere indregnes                                     |                  |

**Skema LRSpl: Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)**

|       |                                                                                                                                                                    | Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| EU-1  | Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer), nemlig:                                                            | 1.894.786                                     |
| EU-2  | Eksponeringer i handelsbeholdningen                                                                                                                                | 584.581                                       |
| EU-3  | Eksponeringer uden for handelsbeholdningen, nemlig:                                                                                                                | 1.310.205                                     |
| EU-4  | Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer                                                                                             | 0                                             |
| EU-5  | Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater                                                                                                          | 55.848                                        |
| EU-6  | Eksponeringer mod regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der <u>ikke</u> behandles som stater | 0                                             |
| EU-7  | Institutter                                                                                                                                                        | 56.153                                        |
| EU-8  | Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom                                                                                   | 142.167                                       |
| EU-9  | Detaleksponeringer                                                                                                                                                 | 553.668                                       |
| EU-10 | Selskaber                                                                                                                                                          | 31.737                                        |
| EU-11 | Eksponeringer ved misligholdelse                                                                                                                                   | 96.322                                        |
| EU-12 | Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)                                                 | 374.310                                       |

Oplysninger om kvalitative elementer

|       |                                                                                                                                        | Kolonne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       |                                                                                                                                        | Fritekst                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Række |                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 1     | Beskrivelse af proceduren for styring af risikoen for overdreven gearing                                                               | <p>Med det formål at imødegå risikoen for overdrevent gearing, har Sparekassen Djursland fastsat procedurer og metoder til identifikation, styring og overvågning af Sparekassens gearingsrisiko. Overvågningen af gearingsgraden indgår i Sparekassens løbende risikoovervågning og rapporteres løbende til bestyrelsen.</p> <p>Sparekassens bestyrelse har på baggrund af en risikovurdering fastlagt et internt minimumskrav på 6,00 %.</p> |
| 2     | Beskrivelse af de faktorer, der har haft en indflydelse på gearingsgraden i den periode, som den offentliggjorte gearingsgrad vedrører | <p>Siden opgørelse af gearingsgraden pr. 31.12.2016 er gearingsgraden steget fra 6,38 % til 7,03 %. Ændringen skyldes dels konsolideringen i 2017, men primært sammenlægningen med Søby Skader Halling Sparekasse. Efter Søby Skader Halling Sparekasse er der oprettet en fond, og i forbindelse med sammenlægningen blev aftalen, at fonden skulle tegne garantkapital for 27,5 mio. kr.</p>                                                 |